

omkomsten?
at ze hebben of
kend naar hen

— en dan nog
zal zijn: samen-

rispelijk.
jke samenkom-
dan ook slechts

toemt niet Allen
thouwd, slechts
en ontmoeten
eente en Chris-

pond. Als Israël
om saamkwam,
es Heeren, maar
n. 17:4). In zijn
was de Taber-
g aan Gods be-
aankomen.

ingen we deze
Heeren Jezus,
e dagen tot de
vee of drie ver-
ben ik in het

rsamenkomsten
enkomsten van
Christus.

oor ons gelden.
ardigheid, daar
ht onzer samen-

zingen en offe-
vieren in onze
lan de ijdelheid
en zijn met ons

in het bedehuis
lkens opnieuw.
k. Want het is
t onderwerp dat

l samenkomsten
ander; en ging
vat wij er brun-
biden en dan-
n ons luisteren
ze actie — dan
om onze jonge
at om aan zoo
deel te nemen,

heer dan schijn.
recht had reeds
moeder mee ter
t zich niet, hoe
kind in al deze
n. Nog wel niet
el de lijn, maar

aan: Jer. 4:27;
Jer. 16:14; 15,
uit de balling-
swaar geschiedt
zegging van het
naar toch wordi
eopend. En, op
ren ongenoemde
ezar, de koning

ook de aanwij-
profetie van den
n hoofdstuk 25,
oproep tot be-
dat de volken,
de volgens vs 9

worden, in deze
rende zeven-
n deze zeventig
ting zal worden
eldenaars onder-
—14). Met dien

erstel van Israël
ntig jaren voor
n, zoo zegt de
Ik zal mijn goed
erbrenge tot

we een enkel
het oog op het
van Wapenveld,
e boek over De

in het nummer
Zee een blad-
ldz. 206, 207),
met het oog op

g van de zeven-
dat de zeventig
chappij, die ge-
". „Maar", zoo
kan niet, daar
in 612 is ge-
s van der Zee

zegt, dat „men
slaat op Babels

toch wel af en toe, en dan met een eenvoud en
innigheid, met het oog waarop Christus misschien
tot menig volwassene zou zeggen: „Indien gij niet
wordt als de kinderkens, gij zult in het Koninkrijk
Gods niet ingaan."

Doch in onze samenkomsten is er niet alleen de
gemeente, maar is óók haar verheerlijkt Hoofd, en
in Hem, als haar Middelaar, de God van haar
Verbond.

En Hij is er, ja, ook om te ontvangen. De dank
en de aanbidding, de lof en de offerande van Zijn
volk zijn Hem welbehagelijk, en hun gebeden klim-
men tot Hem op.

Hun gebeden. Want ook het Huis des Heeren
in den geestelijken zin, is in de eerste plaats —
in de eerste en in de laatste — een huis des ge-
beds. Dat wil zeggen: de gemeente komt saam,
niet alleen en niet in de eerste plaats om haar
God wat te brengen en te geven en om voor Hem
wat te doen — maar om van haar God, in Chris-
tus, door den Heiligen Geest te ontvangen.

Daarom staan in het middelpunt van wat we
onzen „eeredienst" noemen: de bediening van het
Woord en de bediening der Sacramenten. En daar-
omheen groepeerd zich dan al het andere, om, ook
al treedt de actie der gemeente daarin méér naar
voren, toch mee instrument te zijn, waardoor onze
God het welbehagen Zijner liefde aan Zijn volk
verheerlijkt.

In die activiteit, in dien arbeid, in dat geven
Gods in Christus, door den Geest, ligt de heerlijk-
heid, ligt de weelde van onze samenkomsten.

Maar die maakt nu ook, dat onze jonge kinderen
daar op hun plaats zijn.

Laat hun actief deelnemen in de handelingen
der gemeente nog betrekkelijk weinig en onvol-
komen zijn — dat hoeft hen nog niet uit te sluiten
van wat de Heere er doet en schenkt aan zijn volk.

Begrijpen? Ach, neen, begrijpen doen ze er allicht
nog weinig van. Maar, dat ze niet begrepen wat Hij
deed, heeft Jezus er niet van teruggehouden, de
kinderkens te zegenen. En — ze zijn gezegend ge-
worden.

Maar van dat zegenen — hoeveel begrijpen wij,
grooten en wijzen menschen daarvan?

Is niet elke zegen, dien we uit de samenkomsten
der gemeente meedragen, een ondoorgrondelijk
mysterie?

Zeker, in de werking des Geestes gaat het niet
magisch toe. Ze bedient zich van middelen: gebed,
loflied, prediking. En wie er vrucht van zal kunnen
verwachten, die moet verstaan.

Jawel, die moet verstaan...

Maar hoever gaat dat?

Wie het absoluut neemt, en ook wie veel, héél
veel op dat absolute verstaan laat afdingen, maar
dan toch nog zoowat aan de helft van de volmaakt-
heid vasthoudt — hoeveel van de volwassen kerk-
gangers zou hij, als de keur aan hem stond, bij de
kerkdeur terug moeten zenden?

Als we dan de jonge kinderen en de volwassenen
aan een vergelijkend examen moeten onderwerpen
— nu ja, dan leggen de kleinen het in verstande-

wereldheerschappij". Dat de zeventig jaren betrek-
king hebben op den duur van Babels wereldheer-
schappij is niet iets wat men wil voorslaan,
maar dat wordt duidelijk door den tekst
zelf gezegd. Men leze slechts Jer. 25:11 en 12
aandachtig. Reeds onze Statenvertaling doet dan
zien, waar het om gaat: „en deze volken zullen
den koning van Babel dienen zeventig jaren; maar
het zal geschieden, als de zeventig jaren vervuld
zijn, dan zal ik over den koning van Babel en
over dat volk, spreekt de Heere, hunne ongerech-
tigheid bezoeken, mitsgaders over het land der
Chaldeënen, en zal dat stellen tot eeuwige ver-
woestingen". Er kan geen twijfel bestaan over
de bedoeling van deze woorden. Deze volken,
dat zijn al de volken rondom Juda, waarvan in
vs 9 sprake is. Die zullen Babel dienen zeventig
jaren. Maar als die zeventig jaren verlopen zijn,
dan breekt ook het uur des gericht voor Babel
aan. De zeventig jaren zijn dus de jaren gedurende
welke Babel heerschappij oefent over de volken; de
jaren gedurende welke Babel de hegemonie over de
toenmaals bekende wereld bezit. Die jaren geven
dus niet den duur der ballingschap aan; wel eindigt
de ballingschap tegelijk met Babels wereldheerschap-
pij, maar het beginpunt is niet gelijk. Babels wereld-
heerschappij begint vroeger dan de Judeesche bal-
lingschap. Hoe men er toe gekomen is de zeventig
jaren toch van den duur der ballingschap te ver-
staan, wordt door Ds v. d. Zee zeer juist in het
licht gesteld: de schuld daarvan ligt bij de Sep-
tuaginta, de oude Griekse vertaling van het Oude
Testament, die ongeveer 200 voor Chr. in Egypte
vervaardigd is, en die de tweede helft van vs 11
aldus leest: „en zij zullen onder de volken dienst-
baar zijn zeventig jaren". Gelijk men ziet is hier
„de koning van Babel" weggevallen en wordt het
gezegde niet van de volken, maar van Juda ver-
staan. Doch de Hebreeuwse tekst heeft wat onze
Statenvertaling biedt, en er is geen enkele reden
om de juistheid van dezen Hebreeuwschen tekst
te betwijfelen en aan de lezing der Septuaginta
de voorkeur te geven.

Doch hoe zit het met Jer. 29:10? Hier lezen we
toch: „Zekerlijk als zeventig jaren te Babel zullen

lijke ontwikkeling zeker bij de grooten af — maar
in geestelijke ontvankelijkheid?... „En Jezus riep
een kindeke en stelde dat in 'tmidden..."

O, wij groote menschen — dat we zoo weinig
kind zijn, en — dat we bovendien ook nog zoo
totaal vergeten zijn, hoe een kind bestaat, en hoe
het toegaat in een kinderziel!

De Heere kan, gelukkig, door zooveel nauwere
poortjes komen dan wij.

't Is niet allemaal zuivere wijsheid, dat „ach,
ze hebben er toch niet aan, die wurmen", waarmee
heel „intellectuele" en heel „verstandige" ouders
hun jonge kinderen des Zondags thuis laten.

En dan — Maar laat me het overige bewaren
tot een volgend nummer.

V.

F.

RONDOM HET ZAKENLEVEN

Financiële Economische Rubriek.

11 Mei 1931.

In ons overzicht van 2 Maart j.l. schreven wij
onder meer:

„Omtrent Philips blijven de twee uiterste stroo-
mingen bestaan; er is een categorie van specula-
tieve beleggers, die geen moment twijfelen aan het
„win-vermogen", de earning-capacity, van het con-
cern en bij elke reactie weer opnieuw in de markt
gaan, terwijl een andere groep bitter weinig ver-
trouwen in den opzet stelt. Vandaar de wilde fluctu-
aties, die er in de aandelen plaats vinden. Wij be-
hooren tot hen, die pessimistisch gestemd zijn en
die geen redres van betekenis verwachten. De
gulden dagen van Eindhoven zijn ons inziens voor-
bij en de geheimzinnige macht, die jarenlang om
de Philips-creatie hing, is gebroken. De naaste
toekomst zal vermoedelijk grootere nuchterheid te-
weegbrengen."

Op dat moment noteerden de aandelen circa
228 pCt. De à la hausse georiënteerden hebben
kans gezien den koers nog belangrijk op te schroe-
ven, zoodat op 18 Maart het hoogste punt van
1931, n.l. 262½ werd bereikt. Daarna is de stem-
ming flauwer geworden, waardoor de noteringen
geleidelijk afbrokkelde zonder echter het laagste
punt in het loopende jaar van 179 pCt. te be-
naderen. Tot enkele dagen geleden de verkoop-
lawine weer een aanvang begon te nemen en de
koers tot bijna het laagste punt van 1930 ad 158½
werd teruggedrukt. De aanleiding tot den her-
nieuwden verkoopdruk moet liggen in de ongun-
stige verwachtingen omtrent het komende dividend.
Enkele bladen vermeenden uit goede bron te kun-
nen mededeelen, dat 11 pCt. zal worden uitgekeerd
tegen 21 pCt. over de drie laatste jaren, doch ook
deze nog betrekkelijk gunstige dividendraming
werd door Eindhoven gedementeed. Nu vermeent
men op niet meer dan 6 pCt. te mogen rekenen.

vervuld zijn, zal ik ulieden bezoeken en ik zal
mijn goed woord over u verweken, u wederbren-
gende tot deze plaats". Maar hier is jammer genoeg
ook onze Statenvertaling abus. Want in het He-
breeuwsch staat niet te Babel, maar voor Babel.
Als zeventig jaren voor Babel vervuld zijn, zal
God zijn volk terugvoeren. Het zijn dezelfde zeven-
tig jaren van welke in Jer. 25:11, 12 gesproken
wordt, de zeventig jaren welke voor Babel be-
schoren zijn om de wereldheerschappij in handen
te hebben.

De tekst zelf zegt dus uitdrukkelijk en bepaald,
dat de zeventig jaren zijn de jaren van Babels heer-
schappij. Dat is geen kwestie van uitlegging, maar
eenvoudig een uitspraak der Schrift, waaraan men
alleen ontkomen kan, door aan de Septuaginta een
beteren en juister tekst toe te schrijven, waarvoor
evenwel niet de minste grond bestaat. Maar hoe
moeten nu die zeventig jaren gerekend worden?
Het eindpunt staat vast: het jaar 538 voor Chr.,
waarin Babel door de Perzen werd ingenomen, en
de Babylonische wereldheerschappij door de Per-
zische werd opgevolgd. Levert echter het begin-
punt geen moeite? Vroeger nam men altijd aan dat
Nineveh in het jaar 607 door de verbonden Baby-
loniërs en Meden werd ingenomen en het lag voor
de hand de Babylonische hegemonie van af dit
jaar te dagteekenen. En dat kwam dan heel mooi
uit: precies zeventig jaren. Doch nu heeft men voor
enkele jaren een Babylonischen tekst ontcijferd,
die in het Britsch Museum te Londen werd be-
waard, waaruit gebleken is, dat de inneming van
Nineveh reeds vijf jaar vroeger, dus in 612 voor
Chr. heeft plaats gehad. Met het oog daarop meent
Ds van der Zee dat men met de zeventig jaren
voor Babels heerschappij niet uitkomt. Echter
schijnt mij dit bezwaar toch niet van ernstige be-
tekenis. In de eerste plaats is het de vraag, of
het getal zeventig hier inderdaad bedoelt de jaren
rekenkundig precies te bepalen, en of we het niet
veeleer als een rond getal hebben te beschouwen.
Dan zou het feit, dat we bij preciese telling er een
vijftal jaren boven komen geen ernstige moeilijk-
heid opleveren. Maar bovendien staat het toch
ook niet vast, dat we nu voor het beginpunt van de

Het jaarverslag werd in het vorige jaar op 1 Mei
gepubliceerd, zoodat de vertraging in de publi-
catie, welke dit jaar plaats vindt, de gemoederen
doet verontrusten. Men kan bij dit soort patenten-
concerns geen diagnose stellen; ogenschijnlijk ver-
meent men uit de balanscijfers iets reëls te kun-
nen lezen, doch wanneer men zich de geheele
situatie goed gaat realiseren, dan blijven er voor
den leek nog zulke onduidelijkheden over dat men
per saldo wijzer doet zich geheel afzijdig te houden.
De ervaring, die men de laatste jaren met Philips
heeft opgedaan, stempelt de aandelen niet tot
goede speculatieve beleggingsfondsen — men mag
zijn hoed afnemen voor de wetenschappelijke pre-
staties van de aan het bedrijf verbonden ingenieurs,
maar men kan geen bewondering koesteren voor
de wijze, waarop ten slotte aandeelhouders werden
ingelicht.

Nu wij toch over patent-maatschappijen spreken,
willen wij eveneens onze gelijklopende opinie over
aandelen Kuchenmeister's Accoustiek geven. Ook
hier geldt het een bedrijf, dat voor den buiten-
staander in nevelen gehuld is. Het is een feit, dat
de geluids-techniek nog in de kinderschoenen staat,
dat verbluffende uitvindingen zullen kunnen wor-
den gedaan, die de winst-capaciteit enorm zullen
kunnen verhoogen, het neemt echter niet weg, dat
het gewriemel van alle patenthouders, die elkander
het eerstgeboorte-recht betwisten, een risico-factor
in het leven roept, die voor den serieuze belegger
niet te dragen is. Van verschillende zijden —
meestal van insiders — hoort men niets dan gun-
stigs over de organisatie en het stoere werken van
het onderhavige concern. Toch blijven wij bij onze
meening, dat ook hier belangneming af te raden is.
Ook hier staat tegenover de groep, die niets anders
dan fraais voor de naaste toekomst verwacht, een
breede categorie personen, die uiterst sceptisch de
ontwikkeling van de geluidsfilm tegemoet ziet, zelfs
van een fiasco spreekt. De koersfluctuaties waren
ook dit jaar van misère groot; tegenover een hoogte-
punt van 95½ pCt. op 5 Februari registreeren wij
momenteel bijna het laagte-record van 65½ pCt.
(de laagste notering was 64 pCt.).

Sinds wij in onze vorige beschouwing uitvoerig
bij de Koninklijke Olie hebben stilgestaan, is er
niets bijzonders geschied. De over-productie is nog
steeds niet verminderd, terwijl de vooruitzichten
eener meer doeltreffende restrictie door de houding
van exploitanten van het Oost-Texasveld vrij poo-
ver blijven. Weliswaar is de kans groot, dat op
andere gebieden de energieke boor-activiteit ten-
gevolge van de verliesgevendende prijzen zal stag-
neeren, maar de weinig conciliante houding van
de „low producers" doet de dagelijkse productie
toenemen. Deze bedroeg gemiddeld in de week,
geëindigd op 2 Mei 2.475.100 barrels tegen 2.422.600
barrels per 25 April. Bovendien vormen de geleide-
lijk-aan gepubliceerde winstcijfers der voornaam-
staande olie-maatschappijen geen aangename lee-
tuur. De Shell Union bijv. leed over het eerste
kwartaal van 1931 een verlies van niet minder dan
9.903.000 dollar tegen 3.155.000 dollar in de over-

zeventig jaren op 612 moeten teruggaan. Het zijn
de jaren van Babels hegemonie, en het is billijk
deze te laten aanvangen bij een soortgelijk punt
als waar ze eindigen; zooals ze met de opvolging
van de Babylonische door de Perzische wereldheer-
schappij eindigen, beginnen ze met de opvolging
van de Assyrische wereldheerschappij door de Ba-
bylonische. En nu is het niet geheel juist dezen
overgang der wereldheerschappij van Assur op
Babel te stellen bij den ondergang van Nineveh.
Immers, dezelfde Babylonische inscriptie welke ons
612 als het jaar van Nineveh's ondergang leert ken-
nen, verhaalt ons ook dat daarmee het Assy-
rische rijk nog geen einde genomen
heeft. Dat Assyrische rijk heeft zich, door Egypti-
sche hulp gesteund, onder een nieuwen koning,
Assuer-oeballit II, na Nineveh's verwoesting
nog eenigen tijd weten staande te houden, waarbij
de residentie werd verlegd naar de ons uit het
Oude Testament welbekende stad Haran; en eerst
omstreeks 607 is daaraan voor goed een einde
gemaakt. Het wil mij voorkomen, dat er dus nog
geen overwegende reden is, om den aanvang van
de Babylonische wereldheerschappij van een vroeger
tijdstip dan 607 te dateeren.

Natuurlijk — dit wil ik er aan toevoegen —
heeft dit voor de in Babel wonende Joodsche bal-
lingen geen middel kunnen zijn om het preciese
jaar van Babels val vooruit te berekenen. Al
om de eenvoudige reden, dat zij toen te dicht bij de
historische gebeurtenissen zelve stonden, om pre-
cies te zeggen in welk jaar het beginpunt van
Babels macht moest gesteld worden. Dit ben ik
met Ds v. d. Zee van harte eens: dat het ons niet
toekomt de tijden of gelegenheden te weten die de
Vader in zijne eigene macht gesteld heeft. Maar
één ding is zeker: voor het besef van de hoorders
van den profeet was het herstel gebonden aan den
ondergang van datzelfde Babel, dat hun nu den
ondergang bracht. En toen dan ook Babel was
gevalen, werd de aandacht van Daniël op deze
profetie van Jeremia gericht, en zond hij zijn vurig
smeekgebed op tot God, dat Hij zijne belofte aan
zijn volk vervullen zou (Dan. 9).

G. CH. AALDERS.